

O N D E R W I J S

INTRODUCTIE EERSTEJAARS TANDHEELKUNDE

E. H. VERMEER

*Uit de afdeling Onderwijs
van de Subfaculteit Tandheelkunde
van de rijksuniversiteit te Groningen.*

Trefwoorden: Onderwijs – Eerstejaars – Introductie

1. *Waarom introductie?*

Ieder jaar in het begin van september worden de universiteiten overstroomd met een nieuwe lichter student. Voor de zittende universiteitsbevolking en vooral voor de wat meer ingeburgerde staf, is dit zo gewoon geworden, dat men zich vaak nauwelijks afvraagt wat het voor de betreffende studenten betekent aan hun studie te beginnen. Voor iemand die al een paar jaar op de alma mater meedraait is haar reilen en zeilen zo vanzelfsprekend geworden, dat men zich vaak niet goed realiseert dat het voor de aankomende studenten meestal allemaal vreemd is.

In een korte tijd moet veel nieuwe informatie worden verwerkt, moet vaak een nieuwe levensstijl worden ontwikkeld, moeten nieuwe vrienden en kennissen worden gemaakt en moet men wennen aan een nieuwe woonplaats. Men zou deze eerstejaars rustig aan hun lot kunnen overlaten en ze alles zelf laten uitzoeken. Beter is het echter ze hierbij te helpen door een bewust geplande introductie.

Het effect van de wijze waarop iets aanvangt of wordt geïntroduceerd op het latere verloop is reeds lang bekend. Een goede start heeft een onevenredig groot positief effect op datgene wat erop volgt, een slechte start daarentegen veroorzaakt het omgekeerde. In de sociale psychologie staat dit verschijnsel bekend als het 'primary effect' (Stotland en Canon, 1972). Ook de volksmond kent dit verschijnsel reeds lang, getuige de uitspraak 'een goed begin is het halve werk'. Dat bovenstaande ook geldt voor de aanvang van de studie toonde Wankowski (1971) aan. In Nederland wees Visser (1979) er recentelijk nog eens op. Dronkers (1972) betoogt daarbij dat introductiedagen verzorgd door de betrokken studierichtingen beter voldoen dan universitaire introductiedagen. Een goede subfacultaire introductie is dan ook geen overbodige franje aan het onderwijsgebeuren, maar een noodzaak voor een goede start van de studie.

2. *De doeleinden*

Het woord introductie geeft reeds aan dat het hier een eerste kennismaking betreft.

Het doel van de introductie van nieuwe eerstejaars moet dan ook zijn kennismaking met die aspecten welke voor deze studenten van belang zijn om beter gewapend en meer gemotiveerd aan hun studie te beginnen. Een aantal aspecten daarvan worden in deze paragraaf beschreven.

2.1. *De opzet van het curriculum*

De wijze waarop de studie is opgebouwd en de regels en voorschriften, rechten en plichten van de student vormen een zo vanzelfsprekend onderdeel van de introductie en liggen zo voor de hand, dat hierop niet verder hoeft te worden ingegaan.

2.2. *De studentenvertegenwoordiging en de structuur van de Subfaculteit*

De eerstejaars dienen kennis te maken met organisaties waar ze in eerste instantie veel mee te maken krijgen. Bij de Subfaculteit Tandheelkunde in Groningen zijn dat bijvoorbeeld de jaarvertegenwoordiging, die het contact onderhoudt tussen het jaar en de docenten, en de tandheelkundige faculteitsvereniging T.F.V., die de studentenbelangen behartigt en allerlei activiteiten organiseert.

2.3. *Achtergrondinformatie*

Men mag aannemen dat de zojuist aangekomen student zich voldoende heeft geïnformeerd over de beroepsmogelijkheden van de gekozen studie. In ieder geval zou het rijkelijk laat zijn als hij dit nog eens tijdens de introductie verwacht. Ook is het weinig zinvol om vooruit te lopen op kennis en vaardigheden die nog in de studie zullen worden aangeboden. Bij ieder vak zijn er echter aspecten naar voren te brengen die de student niet zo direct hoeft te beheersen, maar die wel motiverend zijn voor zijn studie. Bij tandheelkunde kan dat bijvoorbeeld zijn de geschiedenis van de tandheelkunde, of de persoonlijke ervaringen van een pas afgestudeerd tandarts.

2.4. *De staf van de Subfaculteit*

De eerstejaars dienen kennis te maken met hun aanstaande docenten. Uiteraard zijn

Samenvatting:

Een goede introductie van de eerstejaars studenten moet niet worden gezien als een overbodige franje aan het curriculum, maar als een noodzaak voor een goede start van de studie. Het doel van deze introductie is de student kennis te laten maken met die aspecten die van belang zijn om hem beter voorbereid en meer gemotiveerd zijn studie aan te laten hangen. Deze aspecten zijn onder andere:

- het curriculum en de rechten en plichten van de student;
- de structuur van de Subfaculteit;
- achtergrondinformatie;
- de leden van de staf;
- de medestudenten;
- het gebouw.

De uitgangspunten voor de organisatie van het eerstejaars introductieprogramma voor de Subfaculteit Tandheelkunde in Groningen zijn als volgt:

- de benodigde informatie wordt zo veel mogelijk schriftelijk aangeboden;
- de gegeven voordrachten enz. dienen om de motivatie van de eerstejaars te vergroten; zij dienen niet om nieuwe feiten of theorieën over te dragen;
- er moeten informele programma-onderdelen aanwezig zijn om de studenten in staat te stellen elkaar beter te leren kennen;
- in plaats van de hele dag passief te luisteren moet de zelfwerkzaamheid van de eerstejaars worden bevorderd door het geven van speciale opdrachten.

In 1979 bestond de introductie aan de Subfaculteit Tandheelkunde in Groningen uit drie hoofddelen:

- Geschreven informatie. Deze bestond uit de gebruikelijke officiële informatie, maar daarnaast werd door de studenten achtergrondinformatie gegeven.
- Mentoraatsgroepen. Deze bestonden uit ongeveer zes eerstejaars en twee ouderejaars studenten. Gedurende de eerste zes maanden kwamen zij verschillende malen op informele wijze bij elkaar.
- Een introductieperiode van drie aaneengesloten dagen aan het begin van de studie. Het grootste deel van deze dagen verbleven de eerstejaars en de ouderejaars mentoren in een jeugdherberg buiten de stad, waar allerlei activiteiten werden ondernomen. Ook de staf was uitgenodigd een deel van het programma bij te wonen. Aan het einde van de periode werden de eerstejaars in de kliniek rondgeleid.

daarbij vooral de docenten van het eerstejaar van belang. Dit is echter ook de gelegenheid om stafleden aan hen voor te stellen die ze misschien in de eerste jaren niet zo snel zullen ontmoeten, maar die wel beleidsbepalend zijn voor de Subfaculteit en wier namen ze dus vaak zullen tegenkomen. Tenslotte dienen de stafleden te worden geïntroduceerd waar de studenten in de loop van hun studie misschien ooit eens een beroep op moeten doen, zoals de studieadviseur, de onderwijscoördinator, de onderwijskundige, enz.

2.5. Ouderejaars studenten

Het is voor de eerstejaars nuttig om op de hoogte te worden gesteld van de ervaringen en meningen van studenten die al wat verder in de studie zijn. Zij kunnen vertellen hoe zij de studie hebben aangepakt, welke ongeschreven regels er bestaan, wat de 'gebruiksaanwijzing' is van een bepaalde lastige docent, enz. Een goede communicatie tussen de verschillende jaren bevordert bovendien een betere studentvertegenwoordiging in de subfaculteitsorganen en kan onnodige onrust onder de studenten voorkómen.

2.6. De mede-eerstejaars studenten

De meeste studenten staan voor het eerst op eigen benen los van familie en de oude vriendenkring. In zo'n situatie is het uitermate belangrijk om zo snel mogelijk een nieuwe vrienden- en kennissenkring op te bouwen. Maslov (1970) wees er reeds op dat in de ontwikkeling van een persoonlijkheid een hiërarchie aan behoeften bestaat. Iemand moet in zijn visie eerst voldoen aan de hiërarchisch gezien 'lagere' behoeften, voordat hij toekomt aan de verwezenlijking van de 'hogere'. Zo zal een student waarschijnlijk moeilijk aan studeren toekomen als niet eerst aan zijn behoefte aan sociale contacten is voldaan. De groep van mede-eerstejaars is over het algemeen de eerste kring waaruit deze nieuwe vrienden en kennissen worden verkregen. Goede contacten in het eigen studiejaar is daarnaast ook belangrijk voor latere samenwerking in de studie. Van oudsher speelden de studentengezelligheidsverenigingen bij dit punt een belangrijke rol. Nu voor een deel van de studenten de functie daarvan is weggefallen, is dit een aspect dat bij de introductie niet mag worden vergeten.

2.7. Het gebouw

Uiteraard dienen de eerstejaars op de hoogte te worden gebracht van die plaatsen die direct voor hen van belang zijn. Maar daarnaast is dit een gelegenheid om hen die delen van het gebouw te laten zien waar zij aanvankelijk niet zo snel zullen komen. Hoe beter een student het gebouw kent,

des te meer zal hij er zich letterlijk en figuurlijk 'thuis' voelen.

3. De Werkgroep Eerstejaars Introductie (de WEI)

Teneinde bovenstaande doelstellingen te verwezenlijken is bij de Subfaculteit Tandheelkunde in Groningen een Werkgroep voor de Eerstejaars Introductie (de WEI) in het leven geroepen. Deze werkgroep bestaat momenteel uit zes studenten en de Onderwijskundige van Tandheelkunde. De WEI is een officiële werkgroep van de Subfaculteit en krijgt van haar een budget om haar plannen uit te voeren. Ze komt gedurende het gehele studiejaar regelmatig bij elkaar om de nieuwe introductie voor de eerstejaars voor te bereiden. Daar het grootste deel van de werkgroep uit studenten bestaat, streeft ze ernaar om het belangrijkste deel van haar werkzaamheden klaar te hebben vóór de examenperiode van juni en de daarop volgende vakantie.

4. Uitgangspunten

Bij het voorbereiden van de introductie hanteert de WEI de in het navolgende beschreven uitgangspunten.

4.1. Schriftelijke informatie

De noodzakelijke informatie over de studie zoals curriculumopbouw, de regels en voorschriften, rechten en plichten van de student, enz. moet schriftelijk worden verstrekt. Men kan ervan uitgaan dat de aankomende student in staat is om te lezen en dat daarom dit soort feitenkennis niet in een uiteenzetting naar voren hoeft te worden gebracht. Wel is het gewenst een gelegenheid te geven voor het stellen van vragen over de schriftelijke informatie.

4.2. Geen kennisoverdracht

De gehouden voordrachten en andere programma-onderdelen dienen niet voor kennisoverdracht, maar om de motivatie van de student te verhogen voor zijn zojuist begonnen studie. De eerstejaars krijgt in de beginperiode van zijn studie een overstelpende hoeveelheid nieuwe informatie en indrukken te verwerken. Bovendien kampt hij vaak met huisvestingsproblemen, is hij onbekend met zijn nieuwe woonplaats en heeft hij, zoals reeds naar voren is gebracht, meestal nog geen vrienden of kennissen in zijn nieuwe omgeving. In een dergelijke situatie is het zeer twijfelachtig of kennisoverdracht wel mogelijk is.

4.3. Informele programma-onderdelen

Naast de serieuze dienen informele pro-

gramma-onderdelen voldoende aan bod te komen. Vaak bestaat er de neiging om het programma te overladen met een aaneenschakeling van voordrachten, informatieve films enz. De nieuw aangekomen student krijgt in een dergelijke situatie nauwelijks de kans om nader kennis te maken met zijn lotgenoten en met de reeds aanwezige subfaculteitsbevolking. Daarmee zou een belangrijk deel van de gestelde doeleinden niet worden bereikt.

4.4. Zelfwerkzaamheid

De gehele onderwijskundige literatuur staat bol van het positieve effect dat zelfwerkzaamheid voor de student heeft. Het zelf actief met iets bezig te zijn blijkt beter te werken dan dat de student alles maar over zich heen laat komen. Ook gedurende de introductie dient dit principe te worden nagestreefd. In de praktijk bestaat vaak de neiging om een programma samen te stellen waarbij de student het gebodene passief ondergaat. Door de eerstejaars student zelf iets te laten uitzoeken, te laten discussiëren, iets te laten creëren enz., wordt het voor hem interessanter en raakt hij meer betrokken. Door daarbij de eerstejaars student iets in kleine groepjes te laten doen, wordt bovendien het leggen van contacten bevorderd.

5. De realisatie

De in de vorige paragrafen beschreven doeleinden en uitgangspunten zijn na jarenlang experimenteren met het introductieprogramma tot stand gekomen. Evaluaties van deze experimenten kunnen worden gevonden bij Vermeer (1977) en bij Vermaas (1977). In 1979 bestonden de activiteiten voor de introductie uit drie hoofdelen: schriftelijke informatie, mentoraatsgroepen en introductiedagen. In de onderstaande beschrijving hiervan wordt steeds tussen haakjes vermeld welke doeleinden en uitgangspunten bij de betreffende activiteit een belangrijke rol hebben gespeeld.

5.1. De schriftelijke informatie

Er werd naar gestreefd om zoveel mogelijk de te geven informatie schriftelijk vast te leggen (4.1.). Ongeveer een maand voor de aanvang van de studie werd deze de studenten toegezonden. Ze bestond uit de gebruikelijke officiële informatie over het curriculum, de structuur van de Subfaculteit, de gehanteerde regels, enz. (2.1., 2.2.). Deze informatie werd verzorgd door de onderwijscoördinator. Daarnaast gaf de WEI een introductieblad uit waarin allerlei achtergrondinformatie over de studie was opgenomen (2.3.).

5.2. De mentoraatsgroepen

De eerstejaars werden verdeeld in groepjes van ongeveer zes studenten: de mentoraatsgroepen. Het doel van deze groepen was om ook voor de periode na de introductiedagen een plaats te creëren, waar een eerstejaars nader leert kennismaken met een aantal studiegenoten (2.6.), waar hij achtergrondinformatie ontvangt over de studie en het studentenleven 2.1., 2.2., 2.3.) en waar hij zijn eerste ervaringen hiermee met lotgenoten kan uitwisselen (4.4.). Om dit te verwezenlijken behoorden de groepen dus zowel een serieus als een gezelligheidsaspect voor ogen te houden (4.5.). De groep diende daarvoor in de loop van de tijd op informele wijze regelmatig bij elkaar te komen. Het streven was om dit in ieder geval tot de kerstperiode vol te houden, maar men had uiteraard de vrijheid om er daarna mee door te gaan. Bij de groep hoorden twee mentoren: een tweedejaars en een ouderejaars student (2.5.). De tweedejaars wordt geacht meer op de hoogte te zijn van het recente eerstejaars studieprogramma, de ouderejaars kent de gang van zaken op de Subfaculteit beter en weet meer over de tandheelkunde in zijn algemeenheid. Uit evaluaties is gebleken dat de mentoren het meestal op prijs stellen een medewerker te hebben.

De mentoren kregen aan het begin van het studiejaar een korte training, waarbij over het doel van de mentoraatsgroepen werd gepraat en enige probleemstudies in een rollenspel werden nagespeeld en besproken. Het eerste aspect van de training lijkt de WEI een zinvolle activiteit, over het tweede deel heeft de werkgroep zich nog geen duidelijke mening gevormd. De mentoren namen aan de introductiedagen deel, om gedurende die tijd hun mentoraatsleden te leren kennen en tevens daar reeds hun functie als mentor te kunnen uitoefenen. Ze werden op vrijwillige basis mentor en kregen voor hun activiteiten slechts een kleine attentie. Het is duidelijk dat er slechts voldoende mentoren kunnen worden gevonden als de deelname voor hen aantrekkelijk is. Bij introductiedagen waar het informele aspect onvoldoende aan de orde zou komen, zou het vinden van mentoren op deze basis al aanzienlijk moeilijker zijn.

De activiteiten die de mentoraatsgroepen na de introductiedagen ontplooiden werden geheel aan hun eigen inzicht overgelaten. De mentoren kregen dan ook geen begeleiding meer, zij het dat de WEI voor problemen open bleef staan. Vaak kwamen de mentoraatsgroepen op regelmatige tijden bij elkaar bij één van de leden thuis om zowel over de studie te praten als om een gezellige avond te hebben. Soms ging men met elkaar uit eten, eens een keer bowlen, of ging men gezamenlijk naar een activiteit van de Subfaculteit. De tijd die

een mentoraatsgroep blijft functioneren, varieert sterk. In de afgelopen jaren bleven sommigen een geheel jaar bestaan, anderen vielen na enkele maanden uiteen. Dit hangt uiteraard sterk af van de samenstelling van de groep. Daar aan het begin van het jaar over de nieuwe eerstejaars nauwelijks iets bekend is, geschiedde deze samenstelling met als enig criterium dat de leden zoveel mogelijk bij elkaar in de buurt zouden moeten wonen.

5.3. De introductiedagen

Gedurende de week voor de aanvang van de colleges en practica van het eerste jaar waren er drie aaneengesloten introductiedagen. Daarvan werden er eerst twee en een half doorgebracht in een jeugdherberg buiten de stad en daarna een halve dag op de kliniek. Zoals reeds is vermeld namen ook de mentoren aan deze dagen deel. Op deze wijze werden de eerstejaars studenten gedwongen om samen met hun mentoren drie dagen als groep op te treden (2.6. en 2.5.). Het programma kon worden gekenmerkt als niet-overladen. Gedurende deze drie dagen werd er daarbij bewust naar gestreefd om een informele sfeer te scheppen (4.3.).

Bij aankomst in de jeugdherberg vond direct de indeling plaats in mentoraatsgroepen, waarna de leden ervan gelegenheid kregen om zich gedurende anderhalf uur uitgebreid aan elkaar voor te stellen. De rest van de ochtend werd besteed aan de introductie van de studieadviseur en onderwijscoördinator (2.4.). Daarbij werd kort geïllustreerd voor welke soorten problemen men de studieadviseur kan raadplegen en werd er gelegenheid gegeven om vragen te stellen over onduidelijkheden in de schriftelijke studie-informatie.

's Middags werd er een voordracht gegeven door de voorzitter van de onderwijscommissie over de plannen voor een nieuw curriculum. Daarbij praatte hij bewust vanuit zijn persoonlijk beleven van deze plannen en schetste hij slechts de hoofdlijnen (2.3., 2.4. en 4.2.). Daarna volgde een discussie in mentoraatsgroepen over deze stof (4.4.). De middag werd besloten met een plenaire discussie met de inleider. Het was daarbij opvallend dat de gestelde vragen van zeer goed niveau waren.

De eerste avond werd een ontspanningsfilm vertoond, waarna de aanwezigheid van een ping-pongtafel, een bar, muziek, gelegenheid tot dansen, enz. voor een gezellige avond borg stonden (4.3.).

De tweede dag begon met korte introducties over de structuur van de Subfaculteit en de studentvertegenwoordiging in de diverse bestuursorganen, de studentenvereniging TFV en de jaarvertegenwoordiging

(2.2.). Daarnaast werd door middel van dia's al een blik geworpen op de tandheelkundige studie in Groningen (2.3.).

De middag werd verzorgd door een medewerker van de Subfaculteit die door middel van een informeel verhaal, gekruid met anecdotes, vertelde hoe hij de studie had ervaren en vooral hoe het hem was vergaan toen hij in de praktijk kwam te staan. Hierbij kwamen alle ups en downs, de persoonlijke visie en twijfels ruim aan bod (2.3., 2.4. en 4.2.). Mede doordat de medewerker er niet voor schroomde om zich bloot te geven, werd dit onderdeel zeer gewaardeerd.

De tweede avond werd gevuld met het uitvoeren van tevoren uitgedeelde opdrachten door de mentoraatsgroepen. Deze opdrachten hielden in dat de gehele groep een voorgeschreven onderwerp op voorgeschreven wijze met de middelen die hen toevallig ter beschikking stonden moest uitbeelden. Dit kon bijvoorbeeld zijn een lied à la Catootje over tandheelkunde studeren of een pantomime over de wachtkamer van de tandarts (2.5., 2.6., 4.3., 4.4.). Op deze avond was ook de staf van de Subfaculteit uitgenodigd (2.4.). De dag werd op dezelfde wijze als de voorgaande afgesloten. Over het algemeen werd deze avond als het hoogtepunt van de introductiedagen beschouwd.

De volgende ochtend hield een medewerker van de Subfaculteit een geannimeerde voordracht over de geschiedenis van de tandheelkunde, waarbij o.a. uitvoerig aan de orde kwam op welke wijze men in het verleden trachtte slechte gebitten te herstellen of te verdoezelen (2.3., 2.4. en 4.2.). De introductiedagen werden 's middags afgesloten met een rondleiding op de kliniek (2.7.) en een borrel (2.5., 2.6. en 4.3.).

Tot zover de beschrijving van de introductie van 1979. Uit de reeds genoemde evaluaties van Vermeer (1977) en uit gesprekken met studenten blijkt dat de gekozen doeleinden en uitgangspunten juist zijn. De WEI stelt zich dan ook voor de reeds ingeslagen weg te vervolgen. Daarbij wil ze in de toekomst met name de zelfwerkzaamheid van de eerstejaars in het programma nog meer gaan benadrukken.

Summary:

Title: Introduction of freshmen.

A good introduction of freshmen should not be seen as a fancy frill to the curriculum, but as a necessity for a good start of the studies. The objective of this introduction is to make the students acquainted with certain important aspects in order to begin their studies better prepared and with more motivation. Among others these aspects are:

- the educational curriculum and the rights and obligations of the student;
- the structure of the faculty;
- background information;
- the members of the staff;
- the fellow students;
- the building.

The starting-points for the organization of the introductory program for freshmen at the dental faculty in Groningen are as follows:

- the necessary information is given in writing as much as possible;
- the lectures etc. given serve to enlarge the freshmen's motivation; it is not their purpose to transfer new facts or theories;
- informal units in the programme enable the students to get to know each other;
- by carrying out special tasks freshmen should become active themselves instead of passive listening the whole day.

In 1979 three introductory activities were undertaken at the dental faculty in Groningen.

- Written information. This consisted of the usual official information, but furthermore background information was given from student's quarters.

- Mentorgroups. These consisted of approximately six freshmen and two senior students. They had several informal meetings during the first six months.

- An introductory period of three days running at the beginning of the studies. During the major part of that period the freshmen and the senior mentor students stayed together somewhere in the countryside, having all kinds of activities. In addition the staff was invited to join in with parts of this programme. At the end of the period the freshmen were introduced to the building.

Literatuur:

1. *Dronkers, J.* (1972): Experimenten in het propedeuse onderwijs. Bureau Onderwijsvernieuwing subfaculteit der sociaal-kulturele wetenschappen. Vrije Universiteit te

Amsterdam.

2. *Maslov, A. H.* (1970): Motivation and personality. Harper and Row, New York.
3. *Stotland, E., L. K. Canon* (1972): Social psychology, a cognitive approach. W. B. Saunders Company, Philadelphia.
4. *Vermaas, E.* (1977): Mentoren over mentoraarsgroepen. Bulletin nr. 6, Onderwijsontwikkeling Tandheelkunde, Groningen.
5. *Vermeer, E. H.* (1977): Introductie eerstejaars op tandheelkunde. Bulletin nr. 2, Onderwijsontwikkeling Tandheelkunde, Groningen.
6. *Visser, G.* (1971): The importance of the very first course. Heymans Bulletins, Psychologische Instituten, RU Groningen.
7. *Wankowski, J. A.* (1971): Promise and performance: Impressions from one university.

Maart 1980.

Adres: Ir. E. H. Vermeer,
Ant. Deusinglaan 1,
9713 AV Groningen.

BERICHTEN

Verenigingsverslagen en mededelingen

STICHTING TANDHEELKUNDIG CONGRES

Aankondiging Nationaal Tandheelkundig Congres 1983

Het bestuur van de *Stichting Tandheelkundig Congres* (als voortzetting van de Stichting Honderd Jaar Tandheelkundig Onderwijs in Nederland; zie Ned Tijdschr Tandheelkd 86 (1979), juli/aug., pag. 304-305) heeft onlangs besloten tot het houden van een *Nationaal Tandheelkundig Congres* in de week van 26 tot 30 september 1983 in het Nederlands Congresgebouw te 's-Gravenhage.

Secretaris van de Commissie van voorbereiding is collega J. Th. van Geest, Fazantplein 20, 2566 VJ 's-Gravenhage (telefoon 070-65 97 47).

Internationaal

JOHN WILLIAM KNUTSON †

Pas in het juli-nummer 1980 van de FDI-Newsletter heeft de Redactie kennis kunnen nemen van het overlijden op 9 maart 1980 van de ook in Nederland bekende onderzoeker John W. Knutson, emeritus-hoogleraar aan de School of Dentistry van de universiteit van Californië. Zijn plotselinge dood, ten gevolge van een cerebrovasculair accident, betekent een groot verlies voor de tandheelkundige gemeenschap over de gehele wereld, want de diensten, die hij haar gedurende een lange reeks van jaren heeft bewezen, zijn indrukwekkend. Deze hebben niet alleen betrekking op zijn wetenschappelijke arbeid, maar ook op zijn vertegenwoordigende

functies in tal van officiële organisaties, bij voorbeeld in de Fédération Dentaire Internationale: van 1964 tot 1971 was hij voorzitter van de Commission on Public Dental Health Services en achtereenvolgens in 1971, 1972 en 1973 werd hij gekozen tot vice-president van de F.D.I.

Een belangrijk deel van zijn carrière werd gevormd door zijn werkzaamheden aan de U.S. Public Health Service, waar hij in de loop van 30 jaar opklom tot 'Chief Dental Officer' in de rang van 'Assistent Surgeon General'. Van 1956 tot 1957 was hij president van de American Public Health Association: de enige tandarts die ooit in deze functie werd gekozen. In datzelfde jaar fungeerde hij ook als 3e vice-president van de American Dental Association. Bij dit alles vond hij ook nog tijd om in verschillende hoedanigheden zijn krachten te wijden aan de World Health Organization, zo b.v. als Dental Health Officer in Genève in 1955 en voorts in een aantal adviescommissies. Ook verleende hij zijn medewerking aan de totstandkoming van de Oral Health Unit van de WHO. Ouderen onder de Nederlandse collega's zullen zich herinneren dat hij een werkzaam aandeel had in het welslagen van het grote jubileumcongres van 1954 in Scheveningen.

Zijn grootste bekendheid kreeg Knutson echter door zijn wetenschappelijke werk op het gebied van de cariësprofyaxe. In het laatst van de jaren dertig ontwikkelde hij met zijn medewerkers Klein en Palmer de over de gehele wereld bekend geworden DMF-index, die hij steeds verfijnde, en in latere jaren verrichte hij baanbrekend onderzoek op het gebied van cariëspreventie met fluoriden. Klaarblijkelijk was hij een van die mensen met een nauwelijks te evenaren werkkraft, gepaard aan nauwgezetheid.

Hij eiste veel van zijn medewerkers, maar niet minder van zichzelf en bracht daardoor veel tot

stand. Geen wonder dat hem een groot aantal onderscheidingen ten deel viel.

Dr. Knutson bereikte de leeftijd van 72 jaar.

INTERNATIONAL ASSOCIATION OF ORAL SURGEONS

Samenstelling nieuw bestuur

Tijdens het zevende congres van de *International Association of Oral Surgeons* - dat van 23 tot 26 juni 1980 te Dublin werd gehouden - is een nieuw 'Executive Committee' benoemd, dat als volgt is samengesteld:

Prof. G. L. Howe (Hong Kong): President;
Mr. F. G. Hardman (Engeland): Vice-President;
Prof. Dr. W. A. M. van der Kwast (Nederland): Secretary-General;
Prof. D. Gutman (Israël);
Dr. D. M. Laskin (Verenigde Staten);
Prof. R. Pfeiffer (België);
Prof. D. Poswillo (Engeland);
Prof. Dr. W. Schilli (W.-Duitsland);
Prof. J. M. Vaillant (Frankrijk).

Tevens werd tijdens dit congres besloten dat de conferentie van 1983 in West-Duitsland zal plaatsvinden.

Buitenland

BELGIË

Aankondiging 'Zesde Belgisch congres voor Tandheelkunde'

Het Driejaarlijkse Congres van de Koninklijke Belgische Vereniging voor Tandheelkunde - dat